

SZCZEGÓLOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Zamówienie prowadzone jest w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytetu V.

Zamówienie obejmuje wykonanie opisów i analizę przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 na potrzeby projektów planów zadań ochronnych dla następujących obszarów Natura 2000:

1) Chłodnia w Cieszkowie	PLH020001,
2) Dębniańskie Mokradła	PLH020002,
3) Panieńskie Skały	PLH020009,
4) Piekielna Dolina koło Polanicy	PLH020010,
5) Rudawy Janowickie	PLH020011,
6) Wrzosowisko Przemkowskie	PLH020015,
7) Grądy w Dolinie Odry	PLH020017,
8) Łęgi Odrzańskie	PLH020018,
9) Góry i Pogórze Kaczawskie	PLH020037,
10) Grodczyn i Homole koło Dusznik	PLH020039,
11) Ostoja nad Baryczą	PLH020041,
12) Irysowy Zagon koło Gromadzynia	PLH020051,
13) Zagórzyckie Łąki	PLH020053,
14) Dolina Baryczy	PLB020001,
15) Zbiornik Mietkowski	PLB020004,
16) Bory Dolnośląskie	PLB020005,
17) Łęgi Odrzańskie	PLB020008.

I. Zakres obowiązków Wykonawcy:

- zebranie materiałów niepublikowanych i opracowań publikowanych z zakresu przedmiotów ochrony, dla których ochrony obszar Natura 2000 (zwany dalej Obszarem) został wyznaczony, przydatnych do sporządzenia projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (zwanych dalej Planami), w tym materiałów posiadanych przez Lasy Państwowe, opracowań wymienionych w Standardowym Formularzu Danych Obszaru, informacji uzyskanych podczas spotkań dyskusyjnych (warsztatów) Zespołu Współpracy Lokalnej,
- nawiązanie kontaktu i uzgodnienie metod i sposobu współpracy, wymiany materiałów koniecznych do opracowania projektu Planu z ekspertem GIS, Koordynatorem Planu, planistą regionalnym (wskazanymi przez Zamawiającego); Wykonawca zobowiązany jest do zapoznania się z zakresem prac eksperta GIS i Koordynatora Planu; informacje o zakresie prac eksperta i koordynatora zawarte są w załącznikach do specyfikacji, osobno dla eksperta GIS i koordynatora Planu; Wykonawcę obowiązują takie same standardy i metody pracy jak eksperta GIS i Koordynatora Planu; odpowiednie formularze (w tym mapy), a także określenie formatu przygotowania materiałów, otrzyma Wykonawca od Koordynatora Planu i eksperta GIS i będzie zobowiązany do ich stosowania,
- ustalenie przedmiotów ochrony objętych projektem Planu i na tej podstawie opracowanie wyszczególnienia przedmiotów ochrony do opisu założeń do sporządzania projektu Planu,
- ocena stanu przedmiotów ochrony na podstawie posiadanej przez Wykonawcę wiedzy merytorycznej, dostępnych opracowań i badań terenowych;
- identyfikacja, opis i ocena istniejących lub potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz podanie sposobów eliminacji, lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków,
- wyszczególnienie przedmiotów ochrony do objęcia monitoringiem przyrodniczym ze wskazaniem sposobu, lokalizacji, częstotliwości obserwacji oraz stałej powierzchni kontrolnej,

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

---

7. wykaz zadań ochronnych, z określeniem: sposobu ich wykonywania, rodzaju, zakresu, lokalizacji i okresu wykonywania, kosztów wykonania,
8. opis warunków zachowania lub przywrócenia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony,
9. aktualizacja Standardowych Formularzy Danych Obszarów, korekta granic Obszaru i ewentualne propozycje zmian granic uzasadnione przedmiotami ochrony; w przypadku zmiany SDF Wykonawca otrzyma zaktualizowany formularz SDF, który musi uwzględnić w dalszych pracach nad projektem Planu;
10. korekta i nanoszenie poprawek w zakresie przedmiotów ochrony w dokumentach opracowywanych przez eksperta GIS i koordynatora planu aż do końcowego opracowania projektu planu;
11. sporządzenie materiałów dotyczących przedmiotów ochrony jako części dokumentacji projektu Planu i projektu rozporządzenia;
12. udział w roli eksperta w procedurze uzgadniania, negocjacji i weryfikacji projektu Planu,
13. bibliografia.

II. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych projektem Planem

1. Wykonawca ustali przedmioty ochrony, objęte projektem Planu przyjmując, że wszystkie przedmioty ochrony ujęte w SDF obszaru jako gatunki i siedliska przyrodnicze z oceną ogólną A, B lub C są objęte projektem Planu. W obszarach ptasich bierze się pod uwagę tylko ptaki i ich siedliska, w obszarach siedliskowych – tylko siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta inne niż ptaki i ich siedliska.
2. Ponieważ przedmioty ochrony i ich oceny wyszczególnione w SDF będą podlegać weryfikacji w toku prac nad projektem Planu, Wykonawca na etapie wstępnego planowania prac oprócz przedmiotów ochrony z oceną A, B, C - bierze pod uwagę również przedmiot ochrony z oceną „D”.
3. Ustalając przedmioty ochrony Obszaru, będącego przedmiotem zamówienia, należy uwzględnić sąsiedztwo innych obszarów Natura 2000 i w razie potrzeby zidentyfikować związki funkcjonalne ich przedmiotów ochrony z obszarem objętym projektem Planu w celu zapewnienia spójności sieci Natura 2000.
4. Podczas prac nad projektem Planu dla rozległych obszarów Natura 2000, Wykonawca w uzgodnieniu z Zamawiającym rozważy czy nie istnieje konieczność wskazania kluczowych siedlisk i gatunków, decydujących o wyznaczeniu danego obszaru Natura 2000, tak aby:
  - a) szczególnie starannie zaplanować ich ochronę;
  - b) rozstrzygać na ich rzecz konflikty między celami ich ochrony a celami innych przedmiotów ochrony;
  - c) doprecyzować w SDF opis wartości przyrodniczej obszaru i oceną ogólnego znaczenia A lub B, podczas gdy pozostałe przedmioty ochrony powinny pozostać z oceną C.
5. Wykonawca opracuje i przekaze Koordynatorowi Planu i Zamawiającemu wyszczególnienie przedmiotów ochrony obszaru, z zastrzeżeniem, że ich lista może ulec weryfikacji w toku prac.

III. Ocena stanu przedmiotów ochrony i inwentaryzacja

1. Uzupełnienie zebranych informacji o przedmiotach ochrony jest dokonywana w toku całego procesu planistycznego, zwłaszcza podczas pierwszego spotkania dyskusyjnego (warsztatu) Zespołu Współpracy Lokalnej.
2. Wykonawca powinien dążyć do identyfikacji, pozyskania i zestawienia wszystkich dostępnych źródeł informacji o występowaniu przedmiotów ochrony, ich stanie, zagrożeniach, wymogach i możliwości ochrony, wraz z ich zaznaczeniem na mapach.
3. Wykonawca w toku prac z Zespołem Lokalnej Współpracy zweryfikuje uzyskane informacje o przedmiotach ochrony, oceniając ich aktualność, wiarygodności i kompletność oraz określi (uszczegółowi) potrzebę wykonania, w ramach zlecenia, niezbędnych prac terenowych weryfikujących i uzupełniających tę wiedzę.
4. Jeżeli Wykonawca posiada nowsze i niezbitcie udokumentowane dane i informacje inne niż te zawarte w SDF obszaru Natura 2000 w odniesieniu do siedlisk i gatunków, które w obszarze Natura 2000 powinny być przedmiotami ochrony, to należy je uznać za przedmioty ochrony objęte pracami nad projektem Planu po uzyskaniu pozytywnej opinii Departamentu Obszarów Natura 2000 Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.
5. Wyłączenie pewnych przedmiotów ochrony jest możliwe w trakcie prac nad projektem Planu po uzyskaniu nowych informacji i danych naukowych o siedliskach i gatunkach sklasyfikowanych jako A, B i C, które potwierdzą, że popełniono błąd w SDF w zakresie identyfikacji przedmiotów ochrony i ich oceny albo nastąpił zanik gatunku lub siedliska w wyniku procesów naturalnych niewynikających z faktu

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

- niepodejmowania działań ochronnych po 1 maja 2004 roku. Wyłączenie przedmiotów ochrony wymaga od Wykonawcy uzyskania pozytywnej opinii Departamentu Obszarów Natura 2000 Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.
6. Wykonawca w efekcie weryfikacji informacji o przedmiotach ochrony w obszarze Natura 2000 przedstawi do akceptacji Zamawiającemu i Koordynatorowi Planu zaktualizowaną listę przedmiotów ochrony wraz ze wskazaniem oraz uzasadnieniem, które przedmioty ochrony będą brane pod uwagę w dalszym toku prac nad projektem Planu, a które wymagają gruntownych badań, wykraczających poza możliwości prac na projektem Planu.
  7. Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony jest dokonywaną przez Wykonawcę, przy wsparciu ekspertów zaproszonych do pracy w Zespole Lokalnej Współpracy.
  8. Ocenę wykonuje się na podstawie zgromadzonych danych i informacji o konkretnych płatach siedliska oraz stanowiskach gatunku, jak i wyników punktowych wizji terenowych, które weryfikują i uzupełniają posiadaną wiedzę.
  9. Wykonawca, na podstawie danych, określi i przedstawi do akceptacji Zamawiającego zakres i harmonogram prac terenowych niezbędnych do oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony, jak również przekaże zakres i harmonogram dla Koordynatora Planu.
  10. Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony opiera się na parametrach i skali określonej w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w której „FV” oznacza stan właściwy, „U1 – niezadowolający”, „U2 – zły”.
  11. Podstawą oceny parametru „struktury i funkcji” siedliska przyrodniczego oraz „populacji i siedliska” gatunku innego niż ptaki są odrębne zestawy wskaźników opracowane dla poszczególnych gatunków i typów siedlisk, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu. Zestawy wskaźników dla części siedlisk i gatunków wraz z zasadami ich interpretacji są dostępne na stronie internetowej GIOŚ w zakładce monitoring przyrody (www.gios.gov.pl/siedliska) oraz przekazane zostaną Wykonawcy przez Zamawiającego. Wskaźniki Wykonawca przekaże dla Koordynatora Planu.
  12. Parametr „szanse zachowania siedliska / gatunku w przyszłości” należy ocenić, biorąc w szczególności pod uwagę istniejące trendy i zjawiska (np. trendy zmian zagospodarowania przestrzennego), a także istniejące plany i programy oraz wyniki raportów o stanie zachowania typów siedlisk przyrodniczych, oraz gatunków roślin i zwierząt na poziomie kraju, przekazane Komisji Europejskiej w 2007 r., dostępne na stronie internetowej GIOŚ (<http://www.gios.gov.pl>).
  13. W przypadku ptaków ma zastosowanie metodyka oceny opierająca się o dane o liczebności i trendach populacji ptaków z monitoringu (<http://monitoringptakow.gios.gov.pl>), wynikach inwentaryzacji (dostępne dla 17 obszarów) oraz analizie siedlisk potencjalnych, a także inna metodyka stosowana do oceny rozmieszczenia i liczebności populacji.
  14. W przypadku gdy Zamawiający nie dysponuje zestawem wskaźników dla określonych przedmiotów ochrony objętych projektem Planu, Zamawiający umożliwi wsparcie merytoryczne ekspertów Zespołu Doradztwa Merytorycznego działającego przy Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, w celu opracowania przez Wykonawcę brakujących wskaźników w toku prac nad projektem Planu. Z chwilą, gdy GIOŚ opracuje brakujące wskaźniki, Wykonawca zaktualizuje oceny parametru „struktury i funkcji” siedliska przyrodniczego oraz „populacji i siedliska” gatunku innego niż ptaki na podstawie tych wskaźników i dokona stosownych aktualizacji w projekcie Planu.
  15. Wykonawca opracuje oceny stanu gatunków lub typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000, zgodnie z przyjętą skalą, o której mowa w pkt. 10, przy czym oceny te powinny być zgeneralizowane na poziomie obszaru na podstawie rozkładu ocen na poszczególnych stanowiskach. W przypadku braku kompletnej wiedzy, jako ocenę należy przyjąć, jeżeli to możliwe, „najlepsze możliwe oszacowanie najbardziej prawdopodobnej wartości skali”, z równoczesnym opisaniem stopnia niepewności zgodnie z propozycją nowego formularza SDF. W przypadku gdy nie jest możliwe zastosowanie skali oceny, zapisuje się stan nieznaną - czyli „XX”. Ocenę Wykonawca przekaże dla Koordynatora Planu.

SZCZEGÓLOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

IV. Identyfikacja, opis i ocena istniejących lub potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz podanie sposobów eliminacji, lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

1. Wykonawca ustali listę zagrożeń i następnie określi ich charakter oraz wpływ na przedmioty ochrony, dokonując powiązania relacji przyczynowo-skutkowych ze wskaźnikami decydującymi o stanie ochrony siedliska bądź gatunku. Lista zostanie poddana analizie i weryfikacji w toku pracy z Zespołem Lokalnej Współpracy.
2. Cele działań ochronnych powinny być ustalone w trakcie spotkań dyskusyjnych (warsztatów) Zespołu Lokalnej Współpracy z uwzględnieniem opinii innych grup interesu, w sposób realistyczny i zrozumiały dla niespecjalistów. Wykonawca jest zobowiązany do aktywnego udziału w tym procesie.
3. Wykonawca, przystępując do ustalenia celów działań ochronnych, określi długofalową (powyżej 10 lat) wizję optymalnego stanu przedmiotów ochrony danego obszaru Natura 2000, która powinna uwzględniać parametry „właściwego stanu ochrony”, w tym:
  - a) liczebność gatunku lub powierzchnia siedliska w obszarze nie ulegnie zmniejszeniu, a w przypadkach, jeśli jest to możliwe, nawet zostanie zwiększona;
  - b) zostaną zachowane lub odtworzone podstawowe cechy ekologiczne siedliska przyrodniczego;
  - c) będą zapewnione określone formy użytkowania gospodarczego w przypadku siedlisk półnaturalnych (np. łąkowych i pastwiskowych);
  - d) będzie zachowana różnorodność biologiczna związana z danym typem siedliska, w tym: gatunki typowe, rzadkie, chronione, specyficzne dla tego typu siedliska;
  - e) będą zachowane lub odtworzone kluczowe elementy struktury ekosystemów (np. udział starych drzewostanów i martwych drzew w lasach);
  - f) będą utrzymane we właściwym stanie siedliska warunkujące realizację cyklu życiowego gatunku chronionego w obszarze.
4. Podczas ustalania celów działań ochronnych dla obszaru objętego projektem Planu Wykonawca powinien kierować się:
  - a) koniecznością utrzymania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony, jeżeli ten stan został oceniony jako niewłaściwy lub zły podjęcie działań zmierzających do uzyskania „stanu optymalnego”;
  - b) możliwością osiągnięcia celów w okresie działania Planu (10 lat);
  - c) istniejącymi i potencjalnymi uwarunkowaniami (w tym społecznymi i gospodarczymi) oraz ograniczeniami (w tym: technicznymi, finansowymi, organizacyjnymi, wynikającymi z braku wiedzy);
  - d) logiką planowania, tj. cele operacyjne (szczegółowe) powinny zbliżać nas do osiągnięcia celu strategicznego (głównego), a także powinny prowadzić do zmniejszenia lub wyeliminowania zagrożeń;
  - e) możliwością monitorowania i weryfikacji osiągania celów.
5. W przypadku gdy dostępna oraz możliwa do uzyskania, w toku sporządzania projektu Planu, wiedza nie jest wystarczająca do zaplanowania celów na 10 lat, Wykonawca określi w działaniach ochronnych, konieczność uzupełnienia wiedzy, zakładając z góry zmianę Planu w wyniku tego uzupełnienia zgodnie z §3 pkt. 5 lit. c Rozporządzenia z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

V. Wykaz zadań ochronnych

1. Wykonawca określi odpowiednie działania ochronne w odniesieniu do przyjętych celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony, które mogą dotyczyć między innymi:
  - a) wykonania określonych, jednorazowych bądź powtarzalnych, zadań ochrony czynnej, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako niezadowolający lub zły;
  - b) wdrożenia zmian w stosowanych metodach gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako niezadowolający lub zły;
  - c) utrzymania określonych metod gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako właściwy;
  - d) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, jeżeli stan ochrony przedmiotu ochrony nie jest możliwy do oceny.

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

---

2. Wykonawca określi działania ochronne, które:
  - a) muszą być indywidualnie zaprojektowane i dostosowane do każdego płatu siedliska, jeśli wynika to ze specyfiki i zróżnicowania płatów (przypisanego do działek ewidencyjnych);
  - b) stworzą standardowy pakiet działań ochronnych, który może być zastosowany do każdego płatu siedliska, gdy takie działania mogą być powielane i stosowane dla wielu płatów i służą celom ochrony;
  - c) polegają na określeniu ogólnych reguł i procedur gospodarowania (np. ogólnych reguł do stosowania w gospodarce leśnej, rolnej, rybackiej) lub za pomocą mechanizmów o ogólnym zastosowaniu (np. pakietów rolnośrodowiskowych)
3. Działania ochronne powinny obejmować również działania w zakresie monitoringu osiągnięcia celów działań ochronnych, w tym w szczególności monitoring odpowiednich parametrów i wskaźników stanu ochrony przedmiotów ochrony.
4. Planując działania ochronne, należy określić:
  - a) rodzaj działań ochronnych;
  - b) zakres prac przewidzianych do realizacji i w razie potrzeby warunki co do sposobu ich wykonania;
  - c) obszar lub miejsce ich realizacji (z podaniem działek ewidencyjnych gruntowych, oddziałów, wydzieleń);
  - d) termin lub okres oraz częstotliwość ich realizacji;
  - e) koszty ich realizacji;
  - f) podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie i monitorowanie.
5. Wskazując podmiot odpowiedzialny, należy brać pod uwagę:
  - a) sprawującego nadzór nad obszarem;
  - b) podmioty zobowiązane do współdziałania w ochronie obszaru Natura 2000 (np. podmioty działające w imieniu państwa, organy władzy publicznej);
  - c) podmioty korzystające z rolniczych płatności bezpośrednich ze środków Unii Europejskiej, w zakresie objętym wymogiem wzajemnej zgodności;
  - d) inne podmioty za ich zgodą.

VI. Aktualizacja Standardowych Formularzy Danych Obszarów i korekta granic

1. W przypadku gdy w toku sporządzania projektu Planu zaistnieją uzasadnione przesłanki wprowadzenia koniecznych zmian do SDF obszaru, w tym zwłaszcza w zakresie:
  - a) weryfikacji przedmiotów ochrony;
  - b) aktualizacji oceny znaczenia przedmiotów ochrony.Wykonawca opracuje projekt aktualizacji SDF wraz z jej uzasadnieniem merytorycznym, posługując się formularzem SDF przekazany przez Zamawiającego. W tym zakresie będzie współpracował z Koordynatorem Planu. W wydaku zmiany formularza SDF Wykonawca jest zobowiązany do przygotowania SDF na tym formularzu.
2. W przypadku ujawnienia w toku prac nad Planem potrzeby dokonania korekty granic obszaru Natura 2000, Wykonawca wspólnie z Koordynatorem Planu i ekspertem GIS opracują propozycję nowego przebiegu granicy obszaru odwzorowaną na mapie obszaru, na podstawie wydzieleń geodezyjnych, wraz z merytorycznym uzasadnieniem tych zmian.
3. Korekta granic obszaru Natura 2000 może dotyczyć zarówno ich powiększenia jak i zmniejszenia, jednak w obu przypadkach opierać się ona może jedynie na kryterium naukowym, przyczyny społeczne, jak i ekonomiczne nie mogą być podstawą korekty.
4. Udział w wizji lokalnej dotyczącej weryfikacji przebiegu granic obszaru (na wniosek eksperta GIS).

VII. Organizacja procesu komunikacji z różnymi grupami interesu i utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy

1. Wykonawca będzie współpracował z Koordynatorem Planu, ekspertem GIS w zakresie swoich kompetencji (przedmioty ochrony), na zasadach i sposobami komunikowania uzgodnionymi z partnerami lub określonymi przez Zamawiającego. Wykonawca będzie stale współpracował, na każdym etapie opracowania Planu, z Zamawiającym i Planistą Regionalnym (wskazany przez Zamawiającego).

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

---

2. Wykonawca obligatoryjnie wchodzi w skład Zespołu Lokalnej Współpracy, który tworzą przedstawiciele kluczowych grup interesu tj. zainteresowane osoby i podmioty, których projekt Planu bezpośrednio dotyczy lub którzy mają wpływ na sposób realizacji ustaleń projektu Planu.
3. Wszelka korespondencja, w tym maile, ogłoszenia, prezentacje, dokumenty robocze oraz produkty końcowe wynikające z pracy nad projektem Planu muszą być oznakowane logotypami Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, GDOŚ, RDOŚ, Unii Europejskiej oraz logo Projektu, zgodnie ze wzorcami przekazanymi przez Zamawiającego.

VIII. Ustalenie niezbędnych wskazań do studiów i planów

1. Wykonawca będzie uczestniczył jako ekspert od przedmiotów ochrony, w organizowanej przez Koordynatora Planu analizie istniejących dokumentów planistycznych pod kątem ewentualnego znaczącego negatywnego oddziaływania skutków ich realizacji na integralność obszaru z punktu widzenia celów jego ochrony w tym w opracowaniu wskazań do zmian tych elementów analizowanych dokumentów, których realizacja naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu wymienionego w art. 33 ustawy o ochronie przyrody.
2. Wykonawca przygotowuje uzasadnienie, że wskazania do zmian w dokumentach planistycznych są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000, które pozwolą na uzasadnienie merytoryczne wskazań do studiów i planów.

IX. Forma opracowania dokumentacji

1. Opisy i analizy przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 do projektu planu zadań ochronnych należy przedłożyć w siedzibie Zamawiającego w czterech egzemplarzach (w tym dwa w wersji elektronicznej na płycie CD/DVD) dla każdego z Obszarów.
2. Wykonawca uzgodni z Koordynatorem Planu formę materiałów do projektu Planu, w tym m.in.:
  - 1) układ dokumentacji (m.in. numery i tytuły rozdziałów, kolejność rozdziałów, nazwy wykazów),
  - 2) szatę graficzną (m.in. wielkość i rodzaj czcionki), skale i format oraz tytuły map, sposób dzielenia map na części.
3. Dokumentację drukowaną - tekst - należy spiąć w sposób trwały, dopuszcza się bindowanie materiałów pod warunkiem nie tworzenia dużych tomów utrudniających przeglądanie poszczególnych kart, poszczególne tomy dokumentacji należy czytelnie i w sposób trwały opisać na stronie frontowej oraz grzbiecie,
4. Egzemplarze dokumentacji na płytach CD/DVD w formie elektronicznej należy dostarczyć w trwałych opakowaniach (indywidualnych standardowych pudełkach) opisanych w sposób trwały na froncie i grzbiecie opakowania oraz bezpośrednio na płycie (podając nazwę obszaru i datę nagrania): pliki tekstowe w dwóch formatach: Microsoft Office 2003 oraz Adobe PDF, mapy i obrazowania graficzne w formacie rastrowym jpg oraz tif (mapy i warstwy GIS przekazane Wykonawcy przez eksperta GIS wskazanego przez Zamawiającego),
5. Wykonawca zobowiązany jest do umieszczenia w treści dokumentacji (stopka strony tytułowej) zapisu o następującej treści: *Opracowano w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytetu V. Wszystkie materiały i opracowania w tym płyty CD/DVD muszą być oznakowane logotypami Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, GDOŚ, RDOŚ, Unii Europejskiej oraz logo Projektu, zgodnie ze wzorcami przekazanymi przez Zamawiającego.*

X. Informacja o podstawach sporządzenia projektu Planu

1. Materiały do projektu Planu dla obszaru Natura 2000 należy sporządzić na podstawie:
  - a) Standardowego Formularza Danych (SDF) i mapy obszaru objętego projektem Planu, udostępnionych w wersji elektronicznej przez Zamawiającego (w przypadku zmiany SDF Wykonawca otrzyma zaktualizowany SDF, który musi uwzględnić w dalszych pracach nad projektem Planu);
  - b) wyników badań i opracowań wykonanych dla danego obszaru Natura 2000, będących w dyspozycji Zamawiającego, uzyskanych podczas jego wyznaczania, inwentaryzowania, monitorowania i planowania ochrony;

Załącznik A do SIWZ dla zadania:

Wykonanie opisów i analiza przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 do projektu POIiŚ.05.03.00-00.186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w Polsce” na terenie województwa dolnośląskiego

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

- c) podręczników metodycznych siedlisk i gatunków opracowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), dostępnych na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska ([WWW.gios.gov.pl](http://www.gios.gov.pl)), oraz wskaźników oceny stanu ochrony przekazanych przez Zamawiającego, (w wypadku ich braku zostaną opracowane w toku prac nad projektem Planu);
  - d) wyników analiz, opracowań i ekspertyz w tym terenowych przygotowanych przez Wykonawcę (w tym celu Wykonawca otrzyma od eksperta GIS jeden komplet map drukowanych - podkłady map topograficznych w skali 1:10 000 do nanoszenia danych o przedmiotach ochrony w terenie + wersję elektroniczną jako plik tif i jpg), materiałów zgromadzonych podczas pracy nad projektem Planu przez Wykonawcę oraz wiedzę ekspertów z Zespołu Doradztwa Merytorycznego powołanego przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (GDOS);
  - e) danych kartograficznych i geodezyjnych w tym ewidencji gruntów, planów urządzania lasu, władaniem i zagospodarowaniem terenu, form ochrony przyrody, przygotowanych i przekazanych Wykonawcy przez eksperta GIS w formie elektronicznej.
2. Materiały dotyczące obszarów Natura 2000, będących przedmiotem zamówienia, są dostępne na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (www.gdos.gov.pl; natura2000.gdos.gov.pl) oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, adres: pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław w godzinach od 8⁰⁰ do 15⁰⁰.
  3. Zakres prac koniecznych do realizacji projekt Planu należy wykonać zgodnie z:
    - a) art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.);
    - b) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186);
    - c) art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.) zwaną dalej ustawą o udostępnianiu informacji;
    - d) innymi aktualnymi na dzień odbioru zamówienia aktami prawnymi dotyczącymi przedmiotu zamówienia.
  4. W przypadku zmiany aktów prawnych, o których mowa w ust. 5, w trakcie realizacji umowy Wykonawca uwzględni te zmiany w wersji ostatecznej projektu Planu.

XI. Przeprowadzenie negocjacji, weryfikacji i uzgadniania projektu Planu

1. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego ustosunkowywania się do uwag i wniosków, w zakresie związanym z przedmiotami ochrony, zgłaszanych na Platformie Informacyjnej (lub w inny sposób uzgodniony z Zamawiającym) oraz w trakcie oficjalnej procedury uzgadniania projektu zarządzenia Planu z właściwymi Regionalnymi Dyrektorami Lasów Państwowych, oraz innych uwag i wniosków wynikających z opiniowania zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i przedstawienia ich do akceptacji Zamawiającego.
2. Wykonawca jest zobowiązany do odpowiedniego przygotowania materiałów dotyczących zagadnień związanych z przedmiotami ochrony, które pozwolą Koordynatorowi Planu na odpowiednie wpisywanie wyników poszczególnych etapów i modułów do Platformy Informacyjnej lub w inny sposób wskazany przez Zamawiającego.
3. Wykonawca bierze udział jako ekspert w cyklu spotkań dyskusyjnych (warsztatach) Zespołu Lokalnej Współpracy. Wykonawca jest również zobowiązany do udziału w negocjacjach i uzgodnieniach, a także ewentualnych weryfikacjach projektu Planu. Czas trwania i ilość spotkań jest uzależniona od możliwości zrealizowania zadań przypisanych dla Zespołu Lokalnej Współpracy, czasu koniecznego do osiągnięcia celów negocjacji, uzgodnień i weryfikacji.
4. Wykonawca weźmie udział jako ekspert w co najmniej jednej wizji terenowej w każdym Obszarze, zorganizowanej przez Koordynatora Planu dla uczestników spotkań dyskusyjnych (warsztatów), jako prowadzący wizję terenową od strony merytorycznej dotyczącej przedmiotów ochrony.

XII. Organizacja i zakres prac terenowych.

Załącznik A do SIWZ dla zadania:

Wykonanie opisów i analiza przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 do projektu POIiŚ.05.03.00-00.186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w Polsce” na terenie województwa dolnośląskiego

SZCZEGÓLOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

- Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym uszczegółowi zakres prac terenowych i wykona te prace w terminie umożliwiającym przeprowadzenie spotkań dyskusyjnych (warsztatów) w toku prac nad sporządzaniem projektu Planu.
- Zamawiający wymaga, aby zostały przeprowadzone niżej wymienione prace inwentaryzacyjne terenowe dotyczące przedmiotów ochrony w Obszarze:

Część	Kod obszaru	Nazwa obszaru	Wymagany zakres prac terenowych inwentaryzacyjnych							
			Fitosocjologia/ botanika	Chiropterologia	Teriologia bez nieoperzy	Ornitologia	Herpetologia	Ichtiologia	Entomologia	Malakologia
5	PLH020010	Piekielna Dolina koło Polanicy						X		
6	PLH020011	Rudawy Janowickie						X	X	
8	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry			X		X	X	X	
10	PLH020037	Góry i Pogórze Kaczawskie	X					X	X	X
11	PLH020039	Grodzyczyn i Homole koło Dusznik							X	
13	PLH020051	Irysowy Zagon koło Gromadzyna	X						X	
14	PLH020053	Zagórzyskie Łąki	X						X	
18	PLB020005	Bory Dolnośląskie	X		X (wilk)	X				

- Zamawiający informuje, że posiada inwentaryzacje przyrodnicze gmin dawnego województwa wałbrzyskiego, które mogą być wykorzystane do przygotowania projektu Planu.
- Wykonawca może dokonać weryfikacji zakresu prac terenowych na podstawie wyników prac nad sporządzeniem projektu Planu w uzgodnieniu z Zamawiającym. W razie wątpliwości co do celowości tych zmian Wykonawca może zwrócić się do Zamawiającego o opinię ekspertów Zespołu Doradztwa Merytorycznego.
- Zamawiający nie przewiduje możliwości zakupu wyników badań od Wykonawcy a opracowanych przed dniem podpisania Umowy.
- Wykonawca będzie przestrzegał założeń ogólnej metodyki prac terenowych mających na celu uzupełnieniem wiedzy o występowaniu siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz stanu ich ochrony, które zostały opisane w Wytocznych wskazanych przez Zamawiającego.
- Wykonawca przeprowadzi analizę istniejącego poziomu rozpoznania w zakresie inwentaryzacji zasobów, która polega na:
  - sprawdzeniu spójności i jednolitości istniejących materiałów w ramach całego Obszaru;
  - zweryfikowaniu prawidłowości zinventaryzowania gatunku lub siedliska na podstawie wizji terenowej w 4 do 10 punktach w Obszarze, w których zinventaryzowano dany gatunek lub siedlisko, w pierwszej kolejności biorąc pod uwagę te punkty, które na podstawie innych danych wydają się wątpliwe;
  - zweryfikowaniu kompletności zinventaryzowania, na podstawie wizji terenowej w kilku punktach, w których nie zinventaryzowano gatunku lub siedliska, mimo że inne dane wskazują na jego potencjalne występowanie; na taką weryfikację kompletności przeznaczyć od 1 do 4 dni roboczych na Obszar.
- Wykonawca określając zakres koniecznych prac w terenie, weźmie pod uwagę poziom rozpoznania przedmiotów ochrony w Obszarze niezbędny do zaplanowania ich ochrony, przy czym konieczna jest:
  - w przypadku siedlisk/gatunków bardzo rzadkich i cennych w obszarze - ocena stanu każdego płatu siedliska oraz ocena zagrożeń i potrzebnych działań ochronnych osobno dla każdego płatu;
  - w przypadku siedlisk/gatunków bardziej rozpowszechnionych w Obszarze - ocena stanu przeprowadzona w reprezentatywnej próbie płatów oraz oszacowanie stanu całych zasobów i identyfikacja powtarzających się problemów i zagrożeń;
  - w przypadku siedlisk zajmujących duże powierzchnie w Obszarze, podlegające tradycyjnej gospodarce np. rolnej, leśnej, utrzymujące się w warunkach takiej tradycyjnej gospodarki lub od niej zależne, także siedliska tradycyjnie nieużytkowane i utrzymujące się w tych warunkach,

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

niezależnie od ich powierzchni w obszarze - oszacowanie zasobów siedliska; ocena stanu przeprowadzona w reprezentatywnej próbie płatów; oszacowanie stanu całych zasobów i identyfikacja powtarzających się problemów i zagrożeń.

9. Wykonawca zapewni opracowanie poszczególnych prac terenowych w formie raportu, w którym będzie wyszczególnione: nazwisko i imię eksperta, lokalizacja terenu badań (działki ewidencyjne, obręby leśne, itp.), termin wykonania badań, wyszczególnienie punktów oceny terenowej i wyniki oceny wraz ze szkicem terenowym z zaznaczeniem siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków i ich siedlisk objętych pracami terenowymi. Szczegółowa forma i zakres opracowania wyników zostanie określony przez eksperta GIS i Koordynatora Planu, wynikająca z przyjętej metody opracowania projektu Planu.

XIII. Specjaliści niezbędni do realizacji przedmiotu zamówienia po stronie Wykonawcy

W tabeli zaznaczono znakiem x minimalny zakres merytoryczny niezbędny do prac w poszczególnych obszarach. Wykonawca realizuje w całości zakres merytoryczny dla danego Obszaru we wszystkich niezbędnych specjalnościach.

Część	Kod obszaru	Nazwa obszaru	Minimalny zakres merytoryczny							
			Fitosocjologia/ botanika	Chiropterologia	Teriologia bez nietoperzy	Ornitologia	Herpetologia	Ichtiologia	Entomologia	Malakologia
1	PLH020001	Chłodnia w Cieszkowie		X						
2	PLH020002	Dębnińskie Mokradła	X	X	X		X	X	X	
3	PLH020009	Panińskie Skały	X							
4	PLH020010	Piekielna Dolina koło Polanicy	X		X			X		
5	PLH020011	Rudawy Janowickie	X	X	X		X	X	X	
6	PLH020015	Wrzosowisko Przemkowskie	X	X	X		X			
7	PLH020017	Grądy w Dolinie Odry	X	X	X		X	X	X	
8	PLH020018	Lęgi Odrzańskie	X	X	X		X	X	X	
9	PLH020037	Góry i Pogórze Kaczawskie	X	X	X		X	X	X	X
10	PLH020039	Grodzcin i Homole koło Dusznik	X						X	
11	PLH020041	Ostoja nad Baryczą	X	X	X		X	X	X	
12	PLH020051	Irysowy Zagon koło Gromadzynia	X						X	
13	PLH020053	Zagórzycykie Łąki	X						X	
14	PLB020001	Dolina Baryczy	X				X			
15	PLB020004	Zbiornik Mietkowski	X				X			
16	PLB020005	Bory Dolnośląskie	X		X (wilk)		X			
17	PLB020008	Lęgi Odrzańskie	X				X			